

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 317-1917)

Originalt emne

Begravelsesvæsen

Begravelsesvæsen/Krematorium

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 23. august 1917](#)
- 2) [Byrådsmødet den 20. december 1917](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 23. august 1917 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 317-1917)

Indstilling fra Kirkegaardsbestyrelsen om Opførelse af et Krematorium paa Nordre Kirkegaard.

Formanden udtalte, at i hvert Fald Raadets ældre Medlemmer vilde erindre, at Tanken om Opførelse af et Krematorium tidligere havde været fremme. Først tænkte man sig Krematoriet opført paa den projekterede ny Kirkegaard paa Marselisborg Mark, senere paa den gamle Kirkegaard ved Frederiksballe. Efter de den Gang udarbejdede Planer, hvorefter Begravelseshøjtideligheden skulde foregaa i selve Krematoriet, vilde dette komme til at koste 75000 Kr. Da den ny Kirkegaard paa Marselisborg blev opgivet, gik Krematoriet ogsaa ud af Sagaen i nogle Aar, indtil Tanken om at opføre et Krematorium paa Nordre Kirkegaard i Forbindelse med Kapellet opstod, og i flere Aar var der opført 25000 Kr. paa Budgettet i dette Øjemed. Tanken om at sætte Krematoriet i Forbindelse med Kapellet vandt imidlertid ikke Bifald hos Kultusministeriet, og man gik saa over til en

Ordning, hvorefter Krematoriet kom til at ligge lidt fra Kapellet. Der forelaa nu Tegninger og Overslag til et Krematorium efter denne Tanke, og Kirkegaardsbestyrelsen indstillede, at der nu blev taget fat paa Opførelsen i Henhold hertil. Overslaget lød paa 34000 Kr. foruden Ovnene, som antagelig vilde koste 12-13000 Kr., saaledes at den samlede Udgift vilde blive 46-47000 Kr. Det var selvfølgelig vanskeligt i Øjeblikket at sige noget om, hvormeget Krematoriet vilde blive benyttet. Af de forskellige Beretninger, der forelaa om Ligbrænding andre Steder, fremgik det, at Bevægelsen var i Stigning, men at Tallet paa Ligbrændinger dog i Forhold til Dødsfaldenes Antal var ret stillestaaende. Dog mentes det, at Ligbrændingernes Antal vilde tiltage særlig i Jylland, naar der blev anlagt Krematorier i denne Landsdel. Det var Meningen, at Krematoriets Drift skulde dækkes ved Brændingerne, men til Forrentning og Amortisation af Anlægskapitalen vilde der næppe blive noget, før en stærkere Benyttelse blev almindelig end den, der i Øjeblikket kunde paaregnes. Det maatte imidlertid erindres, at man stadig stod overfor Spørgsmaalet om Anlæg af en ny Kirkegaard, og at Opførelsen af et Krematorium forhaabentlig kunde udskyde dette Anlæg noget.

N. Joh. Laursen havde, naar Krematoriesagen tidligere havde været paa Bane, haft Betænkeligheder, dog nærmest af økonomisk Art. Det oprindelige Projekt havde jo nemlig krævet et ikke saa lidt større Beløb, end der nu var Tale om. At der en Overgang havde været et endnu billigere Projekt skyldtes, at det vilde være billigere at bygge i Forbindelse med Kapellet end at opføre et selvstændigt Krematorium. Tanken havde den Gang ikke fundet Tilslutning hos Ministeriet, men muligvis var den samme Modstand ikke tilstede mere. Maaske havde det ogsaa sine gode Sider, at Kapel og Krematorium blev skilt. Hvorvidt Krematoriet vilde kunne betale sig, kunde der selvfølgelig ikke siges noget om, men med Henblik paa Ligbrændingen i København saa det jo ikke meget lovende ud. Dog kunde det meget vel tænkes, at et Krematorium i Aarhus vilde bevirke, at en Del flere vilde bestemme sig for Ligbrænding, navnlig fordi Udgifterne vilde blive mindre end nu, da Ligbrænding kun kunde foregaa i København. Som Sagen laa, kunde Taleren tilraade og stemme for Krematoriets Opførelse. Den Side af Byraadet, der havde interesseret sig for at faa et Krematorium, vilde vel ogsaa nu interessere sig for, at det blev benyttet. Nogen stærk Benyttelse blev der dog næppe foreløbig Tale om, da det ikke var saa helt let at bryde med en tusindaarig Skik.

Brøndum kunde slutte sig til Indstillingen ud fra den Betragtning, at Krematoriets Opførelse vilde give en Del Arbejde, dels Jord- og dels Byggearbejde. Det maatte i det hele taget

være magtpaaliggende at sætte Arbejder i Gang, hvor det var muligt. Selv om Tiden maaske ellers ikke var inde til at bygge et Krematorium, hvad Ligbrændingernes ringe Antal jo tydede paa, vilde det derfor være meget forsvarligt nu at paabegynde Arbejdet. løvrigt vilde det, at der fandtes et Krematorium her, sikkert være en Spore for Folk til at tænke over, hvilken Maade de vilde begraves paa. Dette tænkte den store Part slet ikke paa nu, og derfor gik det stadig paa den gamle Maner. Ligeledes kunde man vel ogsaa regne med, at Præsternes Modstand mod Ligbrænding vilde svinde, naar Sagen var rykket nærmere. Hvad Sagens økonomiske Side angik, maatte det erindres, at man, hvis man ikke fik et Krematorium, og dette blev benyttet i udstrakt Grad, snart maatte anlægge en ny Kirkegaard.

Simonsen bemærkede, at Spørgsmaalet om et Krematorium havde staaet paa Dagsordenen i de sidste 20 Aar og paa Budgettet i mindst 10 Aar. Sagen havde altsaa ofte været drøftet, og da Taleren ikke havde været den, der havde sagt mindst om den, skulde han i Dag kun bringe Kirkegaardsbestyrelsen en Tak, fordi den havde fremmet Sagen saaledes, at den nu syntes at blive til Virkelighed. Det havde mindre Betydning, om man gik med for at skaffe Arbejde eller af andre Grunde, Hovedsagen var, at man fik et Krematorium, da Ligbrænding sikkert vilde blive den Form for Tilintetgørelse, der vilde blive almindeligst i Fremtiden. Taleren skulde for sit Vedkommende med Glæde følge Hr. N. Joh. Laursens Opfordring til at arbejde for Ligbrænding. Dersom Krematoriet nu blev opført, vilde det sikkert ikke være for sent til at hindre Anlægget af en ny Kirkegaard. Taleren anbefalede Indstillingen og takkede Hr. N. Joh. Laursen for hans uforbeholdne Anbefaling af denne tidligere saa omstridte Sag.

N. Joh. Laursen vilde advare imod at tro, at Anlægget af en ny Kirkegaard kunde udskydes i overmaade lang Tid, selv om Krematoriet maaske nok vilde bevirke, at Anlægget kunde forhales i en Aarrække.

Formanden gjorde opmærksom paa, at Indstillingen afveg noget fra det almindelige, idet den gik ud paa at give Kirkegaardsbestyrelsen et vist Spillerum med Hensyn til Tidspunktet for Opførelsen. Dette var navnlig sket af Hensyn til Ovnen, som for Tiden var baade vanskelig og dyr at anskaffe. De øvrige Arbejder vilde derimod antagelig blive fremmet nogenlunde hurtigt.

Indstillingen overgik til 2. Behandling og henvistes til Budgetudvalget.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 317-1917)

Indstilling fra Budgetudvalget om, at der stilles 40000 Kr. til Raadighed for Kirkegaardsbestyrelsen til Opførelse af et Krematorium paa Nordre Kirkegaard.

Formanden erindrede om, at Byraadet for et Par Maaneder siden havde vedtaget at opføre et Krematorium, men at Sagens pekuniære Side var blevet henvist til Budgetudvalget. Ved en af Arkitekten foretaget nøjere Udregning havde det vist sig, at Udgiften paa Grund af de højere Materialepriser vilde blive 40000 Kr. i Stedet for 34000 Kr. som tidligere antaget, og Budgetudvalget indstillede nu, at de 40000 Kr. blev taget af Laanebeholdningen.

Indstillingen vedtoges.

